

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY SIERAKOWICE**

z dnia 12 grudnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2024 -2025

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 4¹ ust. 1, 2, 2a i 5, art. 12 ust. 7 oraz art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. 2023 r. poz. 2151) i art. 10 ust. 1- 2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.), Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. poz. 642)

Rada Gminy Sierakowice uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2024 – 2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sierakowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Gminny program profilaktyki
i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii
na lata 2024-2025**

I. Wstęp

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii gminy Sierakowice stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych gminy Sierakowice. Uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Podstawę do jego opracowania na lata 2024-2025 stanowi przeprowadzona w 2021 roku lokalna diagnoza problemów społecznych Gminy Sierakowice, która miała na celu określenie rozmiarów problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, paleniem tytoniu oraz zażywaniem narkotyków, określenie kształtujących się tendencji, zbadanie reakcji społecznych i instytucjonalnych na ten problem. Wyniki diagnozy w ww. zakresie pozwoliły na stworzenie i wdrażanie adekwatnych do potrzeb oddziaływań. Zostały wykorzystane do ukierunkowania działań Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i zawarte w Gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2024-2025. Zadania ujęte w programie dotyczą grup społecznych w różnej kategorii wiekowej, a w szczególności oddziaływań na rzecz dzieci i młodzieży w wieku przedszkolnym i szkolnym, stanowią usystematyzowany proces działań profilaktycznych i pomocy specjalistycznej. W Programie kładzie się nacisk szczególnie na edukację zdrowotną i społeczną, które są realizowane w środowiskach dzieci i młodzieży m.in. w formie programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, czy Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie. Proces edukacji zdrowotnej i społecznej wśród dorosłych mieszkańców gminy Sierakowice łączy się ze wsparciem psychologicznym w związku z wysokim zagrożeniem rozwoju uzależnienia od alkoholu i jego konsekwencjami. Ponadto program uwzględnia edukację w zakresie opieki i wychowania dla rodziców i opiekunów prawnych dzieci.

Przy opracowaniu niniejszego programu uwzględnione zostały również wskazówki wynikające z Rekomendacji Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Dane ogólne:

Powierzchnia gminy wynosi 18 236 km². Obecnie liczy 20 609 mieszkańców. Liczba mieszkańców powyżej 18 r. ż. 14 465 (pobyt stały i czasowy – dane na dzień 31 października 2023 roku). Swym zasięgiem obejmuje 22 sołectwa.

1. Sprzedaż napojów alkoholowych:

Lokalny Rynek napojów alkoholowych

Uchwałą Rady Gminy z dnia 19 czerwca 2018r. ustalono na terenie Gminy Sierakowice maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

1. o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa – 62
2. o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu, z wyjątkiem piwa – 45
3. o zawartości powyżej 18% alkoholu – 45

Zezwolenia przeznaczone do spożycia w miejscu sprzedaży /gastronomia/ to 37 a poza miejscem sprzedaży /detal/ 115.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Sierakowice wg stanu na 31.10.2023r. wyniosła ogółem 54, w tym 43 oferujących sprzedaż detaliczną oraz 11 oferujących usługi gastronomiczne.

Punkty posiadające zezwolenia ze sprzedażą napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży/ sprzedaż detaliczna:

zawierających do 4,5% alkoholu i piwa – 43

zawierających od 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 33

zawierających powyżej 18% alkoholu – 34

Punkty posiadające zezwolenia ze sprzedażą napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży/ usługi gastronomiczne:

zawierających do 4,5% alkoholu i piwa – 11

zawierających od 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 9

zawierających powyżej 18% alkoholu – 7

Zestawienie zbiorcze: sprzedaż detaliczna oraz usługi gastronomiczne /zezwolenia/:

zawierających do 4,5% alkoholu i piwa – 54

zawierających od 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 42

zawierających powyżej 18% alkoholu – 41

2. Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia dostępności alkoholu i zapewnienia przestrzegania prawa w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych

W związku z obowiązkiem prowadzenia kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, gmina przeprowadziła w bieżącym roku (stan na 31.10.2023r.) łącznie 9 kontroli.

Liczba skontrolowanych punktów ze sprzedażą napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży 0;

Liczba skontrolowanych punktów ze sprzedażą napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży 9.

Wnioski i wytyczne odnośnie ograniczania dostępności napojów alkoholowych na terenie gminy:

Odnosząc się do wyników badań i analiz zawartych w dokumencie „Lokalna diagnoza problemów społecznych Gminy Sierakowice” z 2021 roku, zasadnym jest zwiększanie liczby kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych z naciskiem na przestrzeganie zakazu i warunków reklamy napojów alkoholowych, ustalonych przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości. W ramach kontroli korzystania

z zezwoleń, sprawdzeniu podlega również rzetelność (zgodność ze stanem faktycznym) składanych przez przedsiębiorców oświadczeń o wartości dokonanej sprzedaży napojów alkoholowych. W przypadku przedstawienia fałszywych danych w oświadczeniu, organ zezwalający cofa zezwolenie.

Każdorazowo dobór podmiotów do kontroli, oparty jest na analizie prawdopodobieństwa naruszenia prawa w zakresie zasad i warunków sprzedaży napojów alkoholowych.

II. Stan zasobów gminy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych

W Gminie Sierakowice działają podmioty, do których mieszkańcy gminy mogą zgłosić się z problemami dotyczącymi m.in. przemocy w rodzinie, nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, osoby uzależnione i członkowie ich rodzin, osoby w kryzysie emocjonalnym.

Oferta gminy Sierakowice w ramach realizowania Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sierakowicach

- 1.1. Inicjuje działania dotyczące realizacji Programu;
- 1.2. Współpracuje z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 1.3. Podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:
 - 1.3.1. Motywuje mieszkańców uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego;
 - 1.3.2. Udziela informacji o sposobach i miejscach uzyskania pomocy w rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
 - 1.3.3. Kieruje osoby zgłoszone do Komisji na specjalistyczne badania diagnostyczne w przedmiocie uzależnienia i wskazania zakładu leczniczego;
 - 1.3.4. Kieruje do Sądu wnioski w sprawie orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
- 1.4. Wydaje opinie o zgodności z uchwałami Rady Gminy Sierakowice lokalizacji punktów sprzedaży alkoholu, zgodnie z art. 18 ust.3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 1.5. Prowadzi kontrole przestrzegania zasad i warunków z korzystania z zezwoleń zgodnie z przepisami ustawy;
- 1.6. Bierze udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno- pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- 1.7. Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie będące przychodem z działalności wykonywanej osobiście, za:
 1. udział w posiedzeniach Komisji w wysokości 400,00 zł (słownie: czterysta złotych) dla przewodniczącego Komisji; 350,00zł (trzysta pięćdziesiąt złotych) dla sekretarza oraz 300,00zł (trzysta złotych) dla członka Komisji. Podstawę do naliczania wynagrodzenia członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sierakowicach, za udział w posiedzeniu Komisji, stanowi obecność na posiedzeniu, potwierdzona własnoręcznym podpisem na liście obecności;
 2. przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych na podstawie pisemnego upoważnienia Wójta w wysokości 50zł (pięćdziesiąt złotych) za każdy skontrolowany punkt sprzedaży dla każdego z członków komisji uczestniczących w kontroli. Podstawą do naliczania wynagrodzenia jest

upoważnienie imienne dla członka komisji wystawione przez wójta wraz z protokołem z przeprowadzenia kontroli własnoręcznie podpisanym przez członków Zespołu kontrolującego.

2. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Uzależnień z siedzibą przy ul. Kartuskiej 12 w Sierakowicach oferuje nieodpłatną pomoc polegającą w szczególności na:

2.1. Prowadzeniu działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu, narkotyków, uzależnień behawioralnych i przemocy w rodzinie, udostępnianiu materiałów i specjalistycznej literatury z zakresu uzależnień;

2.2. Udzielaniu osobom i rodzinom konsultacji oraz porad terapeutycznych i profilaktycznych w sprawach uzależnień od substancji psychoaktywnych w tym alkoholu oraz uzależnień behawioralnych i przemocy domowej;

2.3. Motywowaniu osób współuzależnionych oraz członków rodzin osób uzależnionych do podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego dla podwyższenia własnej sprawczości w celu skutecznego radzenia sobie z problemem uzależnienia bliskiej osoby;

2.4. Motywowaniu osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych do podjęcia terapii w zakładach leczenia odwykowego i udzielaniu informacji nt. dostępnej oferty terapeutycznej na terenie powiatu kartuskiego i województwa pomorskiego;

2.5. Udzielaniu wsparcia osobom po zakończonej psychoterapii poprzez rozmowy podtrzymujące lub udział w grupach samopomocowych i grupach wsparcia;

2.6. Inicjowaniu interwencji w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy w domowej poprzez udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i przeciwdziałaniu przemocy.

3. Placówka wsparcia dziennego Świetlica Socjoterapeutyczna „Tęcza”, działająca od dnia 5 kwietnia 2019 r. mocą Uchwały Rady Gminy nr V/45/19 z dnia 5 marca 2019r. w sprawie utworzenia Placówki Wsparcia Dziennego w formie specjalistycznej pod nazwą Świetlica Socjoterapeutyczna „Tęcza” w oparciu o ustawę o samorządzie gminnym oraz ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Została ukonstytuowana w związku z potrzebą pomocy dzieciom, u których rozpoznano pierwsze objawy zaburzeń lub szczególnie zagrożonych rozwojem problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych, w związku z uwarunkowaniami biologicznymi, psychologicznymi i społecznymi. Placówka organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne i korekcyjne. Oddziaływania świetlicy ukierunkowane są na wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz udzielanie pomocy dzieciom z zaburzeniami zachowania. Celem jest łagodzenie niedostatków wychowawczych, przystosowanie dzieci do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie, eliminowanie przyczyn i przejawów utrwalonych zaburzeń zachowania utrudniających dziecku realizację zadań życiowych, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków, zapewnienie terapii wychowawczej zapobiegającej uzależnieniom, przygotowywanie do prawidłowego pełnienia ról społecznych oraz propagowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego. W placówce przewidzianych jest 30 miejsc dla dzieci w wieku 8-15 lat. Siedziba placówki znajduje się przy ul. Kartuskiej 12 w Sierakowicach.

4. Punkt wspierania dzieci i młodzieży „Dobre miejsce” w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Gowidlinie prowadzi zajęcia wspierające dzieci i młodzież w rozwoju emocjonalnym, społecznym, intelektualnym poprzez oddziaływania opiekuńczo- wychowawcze z elementami socjoterapii. Prowadzony przez Gminę Sierakowice na podstawie Art.4, ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 października

1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Punkt przeznaczony jest dla dzieci z terenu gminy Sierakowice, w wieku od 8 do 15 lat.

5. **Edukacja dla rodziców**– Cykliczne warsztaty profilaktyczne, których głównym celem jest wspieranie rodziców/ opiekunów prawnych dzieci w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą, nabycie umiejętności porozumiewania się, wymiany doświadczeń, refleksji nad systemem wychowania. Zajęcia mają charakter warsztatów prowadzonych przez psychologa, psychoterapeutę dzieci i młodzieży. Umożliwiają cenną wymianę doświadczeń między uczestnikami. Spotkania odbywają się w siedzibie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sierakowicach przy ul. Kartuskiej 12.

6. **Mityngi grupy samopomocowej AA** –dla osób zmotywowanych do utrzymywania abstynencji w budynku przy ul. Łosińskiego 1 w Sierakowicach.

7. Do ścisłej współpracy z instytucjami i organizacjami na terenie gminy i poza nią, zobowiązany został, powołany przez Wójta Gminy Sierakowice **Pełnomocnik ds. przeciwdziałania alkoholizmowi**, któremu Wójt Gminy powierza realizację Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

8. Instytucje wspierające realizację Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2024-2025:

8.1. **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach**, który realizuje zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej, a w szczególności:

Wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwiania im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka – poprzez udzielanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych;

Aktywizuje klientów pomocy społecznej;

Podejmuje działania na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez udzielanie świadczeń oraz usług, które mają spowodować zmianę sytuacji społecznej i materialnej osób i rodzin objętych wsparciem;

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej rozpoznają środowisko pod względem występowania przemocy i uzależnień oraz podejmują działania mające na celu przeciwdziałanie tym problemom.

8.1.1. **Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i ds. Asysty rodzinnej przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej**, oferuje pomoc specjalistów – psychologów, specjalisty pracy z rodziną oraz asystentów rodziny, polegającą w szczególności na podejmowaniu działań ukierunkowanych na wsparcie osób i rodzin przeżywających trudności

8.1.2. **Punkt Interwencji Kryzysowej przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej** - oferuje pomoc specjalisty z zakresu interwencji kryzysowej poprzez udzielanie pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy oraz wszystkim poszkodowanym w wyniku zdarzeń traumatycznych

8.1.3. **Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej**, którego zadaniem w szczególności jest koordynowanie i integrowanie działań instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny oraz specjalistów w zakresie przemocy w rodzinie, w szczególności przez diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą, rozpowszechnianie informacji o

instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową w ramach grup diagnostyczno- pomocowych.

8.2. **Ośrodek Profilaktyki, Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Żukowie** udzielający pomocy terapeutycznej i psychologicznej dla członków rodzin z problemem alkoholowym, pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla pacjentów uzależnionych od alkoholu, pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla pacjentów uzależnionych od alkoholu, mieszkańców Gminy Sierakowice.

8.3. Na terenie powiatu Kartuskiego działają: **Poradnia Leczenia Uzależnień i Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia od Alkoholu** w Kartuzach, które w swojej ofercie mają terapię indywidualną dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, terapię dla osób współuzależnionych oraz Dorosłych Dzieci Alkoholików.

8.4. **Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych i ich rodzin** oraz **Punkt konsultacyjny** udzielający wsparcia osobom uzależnionym behawioralnie **przy Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach**, w ramach Punktu konsultacyjnego udzielanie wsparcia dzieciom i młodzieży w różnych sytuacjach kryzysowych oraz program wczesnej interwencji dla młodzieży eksperymentującej z substancjami psychoaktywnymi „Fred goes Net”.

9. Rekomendowane działania na lata 2024-2025

Przeprowadzone badania, zamieszczone w raporcie z badań społeczności lokalnej „Lokalna diagnoza problemów społecznych gminy Sierakowice” z 2021r., oparte z jednej strony na analizie danych zastanych, a z drugiej na badaniu ankietowym mieszkańców, pozwalają wnioskować, że w Gminie Sierakowice istnieje zagrożenie uzależnieniami, zarówno od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, jak i behawioralnymi (w tym od Internetu, mediów społecznościowych i gier na urządzeniach elektronicznych). W świetle przedstawionych wyników badań zarekomendowano podejmowanie oddziaływań w obszarze zapobiegania powstawaniu problemów uzależnień, w szczególności poprzez:

1. realizację programów edukacyjno-profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych, dotyczących uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych, umożliwiających rozwijanie kompetencji psychospołecznych dzieci i młodzieży oraz rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów.
2. organizację różnych form edukacji rodziców, dotyczących m.in. świadomego rodzicielstwa, porozumiewania się ze swoimi dziećmi i rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych;
3. promowanie i organizację alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież, osoby dorosłe i całe rodziny;
4. działania na rzecz promocji zdrowia i zdrowego stylu życia;
5. edukację społeczną na temat negatywnych skutków spożywania alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków i dopalaczy, w tym m.in. poprzez udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych, a także organizację kampanii lokalnych;
6. edukację społeczną na temat uzależnień behawioralnych, w tym od Internetu, mediów społecznościowych, gier na urządzeniach elektronicznych, skierowana zarówno do dzieci i młodzieży, jak i dorosłych.

W obszarze wczesnego wykrywania i interwencji w przypadkach bezpośredniego zagrożenia i wystąpienia problemu uzależnień oraz minimalizację negatywnych skutków, w szczególności poprzez:

1. wczesną diagnozę środowisk rodzinnych pod kątem zagrożenia uzależnieniami, obejmującą interdyscyplinarne działania służące rozpoznaniu problemu oraz zaplanowaniu adekwatnych działań zaradczych;
2. rozwój oraz zwiększanie dostępności poradnictwa specjalistycznego, wsparcia socjalnego oraz pracy terapeutycznej z dziećmi, osobami dorosłymi i całymi rodzinami zagrożonymi i doświadczającymi uzależnień;
3. wspieranie tworzenia i funkcjonowania grup wsparcia i samopomocowych grup dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ich rodzin;
4. funkcjonowanie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Uzależnień jako miejsca pierwszego kontaktu dla osób zagrożonych i dotkniętych problemem uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych, jak również realizującego poradnictwo dla takich osób oraz inne wsparcie dostosowane do potrzeb.

Wskazano również na potrzebę uwzględnienia elementów profilaktyki cyberprzemocy w programach profilaktycznych i innych działaniach służących edukacji i profilaktyce wśród dzieci, młodzieży i całych rodzin. Ponadto, na wzmocnienie systemu instytucjonalnego i organizacyjnego Gminy Sierakowice w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, w tym poprzez wzmocnienie współpracy interdyscyplinarnej, ustawiczne zwiększanie kompetencji pracowników służb społecznych, a także współpracę z organizacjami pozarządowymi, sołectwami i grupami nieformalnymi w zakresie przedsięwzięć służących m.in. zwiększaniu aktywności społecznej, rozwój oferty alternatywnych form spędzania wolnego czasu, edukacji społecznej itp.

Z badania wynika również konieczność kontynuowania i rozwoju działalności Placówki Wsparcia Dziennego Świetlicy Socjoterapeutycznej „Tęcza”. Podkreślono ważność tego typu działań w ramach instytucjonalnego systemu wsparcia dziecka i rodziny w kontekście negatywnych zjawisk i zagrożenia uzależnieniami oraz cyberprzemocą.

W raporcie wskazano długoterminowość procesu wdrażania rekomendacji ze względu na prowadzenie działań bieżących, zapewniających stałe oddziaływania profilaktyczne oraz wsparcie osobom zagrożonym i dotkniętym problemem uzależnień i równoległe podjęcie działań długofalowych, uwzględniających obecne i przyszłe uwarunkowania, służące wzmocnieniu zasobów instytucjonalnych gminy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz zapewnieniu, osobom tego potrzebującym, dostępu do specjalistycznej pomocy.

III Cele oraz zadania gminy w ramach Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2024-2025

1. Cel główny

Ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych poprzez zwiększanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych

programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych, wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwijaniu problemów alkoholowych, podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego oraz wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej, na rzecz mieszkańców Gminy Sierakowice.

2. Finansowanie Programu

Realizacja zadań wynikających z Programu finansowana będzie ze środków własnych Gminy pochodzących głównie z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Dodatkowym źródłem finansowania mogą być inne środki pozyskiwane przez Gminę.

Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń w części, o której mowa w art. 9² ust. 11 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, tj. za wydawanie zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi oraz zezwoleń na wyprzedaż, o których mowa w art. 9⁵ ust. 4 tej ustawy dla przedsiębiorcy zaopatrującego przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, oraz dodatkowych opłat, o których mowa w art. 9² ust. 21 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – zgodnie z art. 9³ ust. 3 i 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, które gmina przeznacza na realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

3. Wykaz zadań realizowanych w ramach Programu

Działania	Wskaźniki	Realizacja kierunku działań określonego w NPZ
Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków		
1. Prowadzenie poradnictwa w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym ds. Uzależnień dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu, uzależnionych behawioralnie, zagrożonych uzależnieniem, członków ich rodzin oraz osób doświadczających kryzysu	Liczba osób korzystających z porad w Punkcie Ilość porad	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień Upowszechnianie wiedzy dot. problematyki uzależnień behawioralnych
2. Organizacja konsultacji dla osób w kryzysie emocjonalnym wynikającym m.in. z nadużywania substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu	Ilość przeprowadzonych konsultacji Liczba osób korzystających z konsultacji	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień
3. Wspieranie działań placówek leczenia odwykowego oraz instytucji prowadzących	Ilość placówek świadczących usługi	Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i

działania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi/ rozwiązywania problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych	na rzecz mieszkańców gminy uzależnionym od alkoholu, narkotyków, behawioralnie, współuzależnionym, DDA Liczba korzystających z pomocy placówek ambulatoryjnych	reintegracja społeczna osób uzależnionych i ich bliskich
Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomania pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie		
4. Zapewnienie dzieciom pomocy socjoterapeutycznej w ramach działania Placówki Wsparcia Dziennego w formie specjalistycznej – Świetlica Socjoterapeutyczna „Tęcza” oraz cyklicznych konsultacji indywidualnych i warsztatów z rodzicami/ opiekunami prawnymi wychowanków placówki	Ilość placówek, w których realizowane są działania Liczba uczestników zajęć	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień Podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin
5. Doposażanie pomieszczeń Placówki Wsparcia Dziennego	Ilość placówek korzystających z doposażenia	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień
6. Realizacja zajęć opiekuńczo-wychowawczych z elementami socjoterapii w Punkcie wspierania dzieci i młodzieży	Ilość punktów realizujących zajęcia opiekuńczo-wychowawcze z elementami socjoterapii Liczba uczestników zajęć	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień Podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin
7. Organizacja punktów wspierania dzieci i młodzieży w gminie – wyposażenie oraz koszty zatrudnienia wychowawców	Ilość punktów realizujących zajęcia opiekuńczo-wychowawcze z elementami socjoterapii	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień Podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-

	Liczba uczestników zajęć	wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin
8. Organizacja warsztatów profilaktycznych dla rodziców/ opiekunów prawnych dzieci Konsultacje indywidualne z psychologiem/ psychoterapeutą dla rodziców/ opiekunów prawnych	Ilość przeprowadzonych warsztatów profilaktycznych Liczba rodziców/ opiekunów prawnych	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień
9. Organizacja konsultacji indywidualnych dla dzieci i młodzieży z psychologiem/ psychoterapeutą	Ilość przeprowadzonych konsultacji Liczba dzieci i młodzieży	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień Podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin
10. Szkolenia podwyższające kwalifikacje zawodowe dla wychowawców placówki oraz punktów wspierania dzieci i młodzieży	Ilość szkoleń Liczba przeszkolonych wychowawców	Edukacja kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych		
11. Realizacja programów profilaktyki uniwersalnej rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego KCPU, Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie	Ilość realizowanych programów profilaktycznych Ilość podmiotów realizujących programy profilaktyczne Liczba uczniów korzystających z programów Liczba nauczycieli i wychowawców realizujących programy profilaktyczne Liczba rodziców/ opiekunów prawnych	Poszerzenie i udoskonalenie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach i potwierdzonej skuteczności

	biorących udział w programach	
12. Realizacja programów profilaktyki selektywnej rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego KCPU, Instytut Psychiatrii i Neurologii	<p>Ilość realizowanych programów profilaktycznych</p> <p>Ilość podmiotów realizujących programy profilaktyczne</p> <p>Liczba uczniów korzystających z programów</p> <p>Liczba nauczycieli realizujących programy profilaktyczne</p> <p>Liczba rodziców biorących udział w programach</p>	Poszerzenie i udoskonalenie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach i potwierdzonej skuteczności
13. Organizacja warsztatów profilaktycznych, bajek profilaktycznych, rozwijających kompetencje psychospołeczne dla wychowanków przedszkoli, dzieci i młodzieży w wieku szkolnym	<p>Ilość przeprowadzonych warsztatów, bajek profilaktycznych</p> <p>Liczba dzieci i młodzieży biorącej udział w tych działaniach</p>	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień
14. Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych, informacyjnych, profilaktycznych, promujących działania gminy dot. tematyki uzależnień od substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych, zachowań ryzykownych, przeciwdziałania HIV/AIDS	<p>Ilość przekazanych materiałów edukacyjnych, informacyjnych, literatury fachowej do Szkół, Placówek, Instytucji</p> <p>Ilość kampanii profilaktycznych</p> <p>Liczba odbiorców kampanii profilaktycznych</p>	<p>Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień</p> <p>Upowszechnianie wiedzy dot. problematyki uzależnień behawioralnych, w tym wydawanie materiałów informacyjno-edukacyjnych, prowadzenie kampanii społecznych</p>
15. Doposażenie szkół, przedszkoli w celu realizacji pracy terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą oraz realizacji programów profilaktycznych w placówkach na terenie gminy	Ilość placówek korzystających z doposażenia	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień

16. Adaptacja pomieszczeń i doposażenie Biblioteki Publicznej Gminy Sierakowice oraz literatura i materiały z obszaru profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania uzależnieniom oraz przeciwdziałania przemocy domowej	Ilość placówek korzystających z doposażenia	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień
17. Szkolenie nauczycieli, pedagogów, psychologów szkolnych, nauczycieli oddziałów przedszkolnych, wychowawców Placówki Wsparcia Dziennego na realizatorów programów profilaktyki uniwersalnej i profilaktyki selektywnej	Liczba nauczycieli, wychowawców, pedagogów, psychologów biorących udział w szkoleniach	Edukacja kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień
18. Organizacja superwizji dla specjalistów pracujących z dziećmi, młodzieżą oraz osobami dorosłymi	Liczba osób korzystających z superwizji Ilość superwizji	Edukacja kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień
19. Organizacja konferencji/ szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych oraz przeciwdziałania przemocy domowej, dla członków GKRPA, dla instytucji i osób uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki oraz profilaktyki uzależnień, dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Ilość konferencji, szkoleń Liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	Zwiększanie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doświadczających przemocy domowej Edukacja kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień
Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych		
20. Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym	Ilość podmiotów realizujących zadania służące rozwiązywaniu problemów uzależnień Liczba osób korzystających z projektów podmiotów realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień	Inne

Wspieranie reintegracji społecznej i działań na rzecz powrotu osób uzależnionych od alkoholu, wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem		
21. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez dofinansowanie udziału osób w programie Centrum Integracji Społecznej	Liczba osób korzystających z oferty CIS	Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych i ich bliskich
Podjęmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego		
22. Zmniejszenie dostępności do napojów alkoholowych	Ilość przeprowadzonych kontroli zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	Zadania regulacyjne i zapewnienie skutecznego egzekwowania przepisów
23. Szkolenie dla przedsiębiorców/ sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie respektowania przepisów prawnych	Liczba sprzedawców napojów alkoholowych objętych szkoleniem	Zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych
24. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: <ul style="list-style-type: none"> • Inicjowanie działań w ramach Programu • Podjęmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu • Kierowanie do biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu • Kierowanie wniosków do Sądu w celu zobowiązania do leczenia odwykowego • Szkolenia członków komisji • Prowadzenie rozmów interwencyjno-motywujących z osobami nadużywającymi alkoholu, członkami rodziny 	Ilość przyjętych wniosków o objęcie leczeniem odwykowym Liczba osób, z którymi członkowie komisji przeprowadzili rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego Liczba osób nadużywających alkoholu, które podjęły leczenie odwykowe dobrowolnie, bez konieczności kierowania do sądu Liczba osób, wobec których Komisja wystąpiła do sądu z wnioskiem o leczenie odwykowe	Inne

Uzasadnienie

Zgodnie z wymogami wynikającymi z ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. 2023 r. poz. 2151) i art. 10 ust.1- 2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.). Rada Gminy uchwała Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2024-2025.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gmin. W związku z powyższym zasadnym jest podjęcie niniejszej uchwały.